

O SUTĂ DE ANI DE ÎNVĂȚĂMÂNT ECONOMIC SUPERIOR ÎN LOGISTICA ARMATEI ROMÂNE

A HUNDRED YEARS OF HIGHER ECONOMIC EDUCATION IN THE LOGISTICS OF THE ROMANIAN ARMED FORCES

CENT ANS D'ENSEIGNEMENT SUPÉRIEUR EN ÉCONOMIE DANS LA LOGISTIQUE DE L'ARMÉE ROUMAINE

Col.prof.univ.dr. Gheorghe MINCULETE*
Col. (r) prof.univ.dr. Benone ANDRONIC**

Articolul este rezultatul unei cercetări științifice privitoare la apariția și evoluția învățământului economic superior în logistica Armatei României.

În cuprinsul articolului, sunt arătate izvoarele documentare pe care se sprijină apariția și evoluția acestui învățământ și mărturiile ale celor care au îndeplinit actele istorice de întemeiere și de transformare evolutivă a acestuia.

This paper is the result of scientific research on the birth and evolution of the higher economic education in the area of Romanian Armed Forces' logistics.

The author refers to the documentary sources that support the emergence and evolution of Logistics (Administration) education, and the testimonials of those who carried out the historical acts of its foundation and evolutionary transformation.

Cet article est le résultat d'une recherche scientifique sur l'émergence et l'évolution de l'enseignement supérieur en économie dans la logistique de l'armée roumaine.

L'article contient les sources documentaires sur lesquelles reposent l'apparition et l'évolution de cette forme d'enseignement et les témoignages de ceux qui ont accompli les actes historiques de sa création et de son développement au fil du temps.

Cuvinte-cheie: izvor istoric; tradiție militară; învățământ economic superior; administrație; logistică; evoluție; rol hotărâtor.

Keywords: historic source; military tradition; higher economic education; administration; logistics; evolution; decisive role.

Mots-clés: source historique; tradition militaire; enseignement supérieur en économie; administration; logistique; évolution; rôle déterminant.

Învățământul economic superior în logistica armatei române își are un loc distinct în panoplia învățământului militar, împlinind astăzi o sută de ani de existență.

Izvoarele acestui învățământ sunt considerate:

• *Înaltul Ordin de Zi nr. 29, din 1 februarie 1861* (n.n. – publicat în *Monitorul Oastei nr. 11*, din

16 februarie același an), an în care se organizează Corpul Intendenței Militare, și nu Intendența Militară, cum greșit se afirmă adesea, care apăruse deja în Oastea Moldovei, prin Ordinul de Zi 24 al Căimăcămiei Moldovei, din 27 Aprilie 1857¹.

• *Înaltul Decret nr. 202, din 9 octombrie 1862*, decret care reglementa organizarea noului Minister al Războiului din România. Conform aceluși decret, reorganizarea ministerului prevedea Administrația Militară ca nouă structură, având în componere „Direcția a 2-a, administrație generală”².

În luna noiembrie a anului 1862, se începe recrutarea, din rândul ofițerilor combatanți și de administrație din armata română, a celor care

**Universitatea Națională de Apărare „Carol I”*
e-mail: minculetegh@yahoo.com

***Universitatea Națională de Apărare „Carol I”,
Academia Oamenilor de Știință din România*
e-mail: benoneandronic@yahoo.com

doreau să intre în componența Corpului Intendenței Militare și care trebuiau să susțină un examen de admitere. Odată admiși în corp, aveau nevoie de o pregătire temeinică economică, potrivit cerințelor unei armate moderne³.

Ținând cont de noile cerințe din domeniul apărării și trăgând învățămintele necesare din campania 1916 - 1918 a Marelui Război și din înfăptuirea Statului Național Unitar Român, în anul 1918, s-a reorganizat Școala Superioară de Război, iar în cadrul acesteia, un an mai târziu, prin *Înaltul Decret Regal nr. 4729, din 10 noiembrie 1919, publicat în Monitorul Oficial nr. 167/1919*, lua ființă o Secție de Intendență⁴.

Ministrul de Război⁵ de atunci, în raportul său către Suveran, motiva astfel proiectul: „În scopul de a putea pregăti pe viitor un corp de ofițeri de intendență cu cunoștințe generale mai largi și cu cunoștințe militare speciale temeinice și asimilat corpului ofițerilor de Stat Major, s-a simțit nevoia de a se crea o Secție de Intendență pe lângă Școala Superioară de Război”⁶.

În Decretul Regal de înființare a Secției de Intendență, se arăta „În scopul de a pregăti pentru viitor un corp ofițeresc de intendență cu cunoștințe generale cât mai largi și cu cunoștințe speciale temeinice, s’a simțit nevoia a se crea o secție de intendență pe lângă Școala Superioară de Război”⁷.

Durata învățământului era de doi ani, având ca materii de studiu: „contabilitate; matematică financiară; drept comercial cu noțiuni de drept civil și administrativ; economie politică și națională; finanțe; statistică; exploatare; chimie industrială și alimentară; legislație și administrație militară în cele mai mici detalii; serviciul subzistențelor în campanie; privire generală asupra istoriei militare cu învățăminte speciale relevate la aprovizionarea armatelor și funcționarea serviciului subzistențelor; curs special de organizare; geografie economică și politică; curs special de Stat Major; noțiuni de topografie; Istoria universală și Istoria Românilor; literatura română și logica; curs special de științe aplicate la armate; drept internațional public”⁸.

În baza decretului regal menționat, în ziua de 20 decembrie a aceluiași an a avut loc primul examen de admitere în secția nou înființată, fiind admiși 22 de candidați din 33 înscriși.

În *Revista Intendenței și Administrației Armatei* nr. 6, din 1923, intendentul general Leonte

State scria: „Pentru felul cum am condus Serviciile noastre în război, actele și istoricul campaniei vor arăta la timp adevărul și străduințele noastre zi de zi, ca sfinții mucenici ai Patriei să aibă cu ce-și duce viața, mai ales în acel colț al Moldovei, unde milioane de suflete românești, ostași și cetățeni, bătrâni și copii au fost salvați – cutez a afirma – prin munca intendenței și administrației, investită cu tot creditul moral și cu toată puterea de către cel mai potrivit dintre guverne, care era guvernul națiunii însăși”⁹.

Dar, așa cum scria generalul de divizie Ion Stângaciu, în *Revista Intendenței și Administrației Armatei* nr. 1, din 1925, decizia de înființare a Secției Intendenței a Școlii Superioare de Război a constituit un pas uriaș către ameliorarea stării ofițerilor din corpul administrativ al armatei¹⁰.

Și dacă scopul Școlii Superioare de Război era acela de a răspândi în armată cunoștințe militare superioare și de a procura ofițerilor de toate armele o bază de pregătire în vederea comenzii și conducerii marilor unități și în vederea alegerii ofițerilor de Stat Major, aceleași scopuri au stat și la baza înființării, în anul 1919, a Secției de Intendență, în cadrul Școlii Superioare de Război, al cărei regulament avea să apară abia în anul 1931, după ce, în anul 1928, această Secție de Intendență se transforma în Școală Superioară de Intendență¹¹.

Regulamentul Școlii Superioare de Intendență¹², din anul 1931, arăta că scopurile învățământului erau:

a) pregătirea ofițerilor de administrație și combatanți care doreau să treacă în Corpul Ofițerilor de Intendență;

b) asigurarea unei baze adecvate de pregătire în vederea conducerii și controlului Serviciilor Administrative ale Armatei;

c) alegerea ofițerilor necesari comandamentelor armatei în vederea conducerii și controlului serviciilor administrative ale acesteia.

Trebuie însă bine precizat că înființarea Secției Intendenței la Școala Superioară de Război nu s-a făcut pentru faptul că ofițerii de intendență nu au dat dovadă, în timpul Marelui Război, de o bună pregătire, ci pentru o mai bună pregătire a acestora conform acelor timpuri.

Astfel, se poate observa că, 12 ani mai târziu, regulamentul prevedea o adecvare mai bună a materiilor de studiu cerințelor acelor vremuri.

Cursurile predate erau: „tactica generală și Stat Major cu privire la funcționarea serviciilor, informațiilor și transporturilor; serviciul intendenței; serviciul subzistențelor; geografie economică; contabilitate generală; administrație militară; chimie industrială și alimentară; istorie militară cu învățăminte relative la aprovizionarea armatei și funcționarea serviciului de intendență; topografie; drept administrativ; drept comercial; organizare; mobilizare; finanțe; matematică comercială; economie politică; armament și muniții; serviciul sanitar; legislație (în special a burselor de valori); fabricația de războiu; drept civil; drept internațional; călărie; scrimă; conducerea automobilului și motocicletelor”¹³.

Admiterea în școală se făcea prin concurs, care avea loc în fiecare an, în luna aprilie, putându-se prezenta la concurs administratorii locotenenți și căpitani, precum și locotenenții și căpitani combatanți care doreau să treacă în intendență, îndeplinind următoarele condiții:

a) pentru administratorii locotenenți și căpitani:

- să fie foarte bine notați în memoriu de toți șefii ierarhici;

- să aibă vechimea de cel puțin șase ani, ca ofițer, la data de 1 iulie a anului în care se prezintă la examenul de admitere, și un stagiu de trei ani în corpurile de trupă, unde să fi îndeplinit funcția de contabil în bani și materii (mânuiitor de fonduri bănești și materiale), încheind din fiecare cel puțin câte o gestiune;

- să fi absolvit Școala Specială de Administrație;

- să nu aibă vârsta mai mare de 31 de ani, la data de 1 aprilie a anului în care se prezintă la examen;

- să nu aibă probleme de sănătate;

- să nu aibă datorii bănești, în afara celor legal admise.

b) pentru locotenenții și căpitani combatanți:

Aceleași condiții cu cele ale administratorilor locotenenți și căpitaniilor, cu deosebirea ca aceștia să aibă un stagiu de trei ani efectiv în serviciu la trupă, din care un an să fi funcționat în calitate de contabil în bani sau materii (mânuiitor de fonduri bănești sau materiale), încheind o gestiune, și să fi absolvit cursurile Școlii speciale a armeei respective.

Concursul de admitere avea loc la București și consta și din examinare medicală, probe scrise, probe orale, călărie. Probele erau eliminatorii.

Probele scrise erau secretizate și constau în:

- o lucrare de cunoștințe militare administrative, cu durata de șase ore, din legislația și administrația militară, organizarea și funcționarea serviciului de subzistență, cu aplicare într-o situație de război, precum și în redactarea ordinelor, instrucțiunilor și rapoartelor relative la aprovizionare;

- o lucrare de cunoștințe generale, cu durata de cinci ore, care consta în tratarea unor subiecte prevăzute în programul analitic al cunoștințelor necesare intrării în școală.

Probele orale constau în:

- discuții în fața comisiei de examen asupra unor subiecte cuprinse în programa analitică a cunoștințelor necesare intrării în școală;

- cunoașterea unei limbi străine (franceză sau germană).

Proba de călărie se dădea în fața comisiei de examen și a profesorului de călărie al școlii.

Ceea ce însă a determinat înființarea, imediat după terminarea războiului, în anul 1919, a *Academiei Intendenței* este constatarea și afirmarea covârșitoarei importanțe pe care a dovedit-o războiul Serviciului Intendenței, singurul dintre toate serviciile armatei care s-a bucurat de această cinste și mare grijă.

Așadar, înființarea *Secției Intendenței* este considerată a fi începutul învățământului economic superior în logistica Armatei României¹⁴.

Asupra valorii în sine a *Secției Intendenței* și mai apoi a Școlii Superioare de Intendență, vom cita părerea unui cunoscut scriitor militar, int. lt.col. Alexandru Havrileț, care scria:

„Secția de Intendență de pe lângă Școala Superioară de Războiu, cât și Școala Superioară de Intendență în care s’a transformat Secția, a fost și este una din instituțiunile de frunte ale oștirii.

Ofițerii, bine notați de șefii lor, cari au reușit la concursul de intrare, primesc, în cursul celor doi ani de studii, cunoștințe superioare militare și de specialitate.

Corpul profesoral, militar și civil al Școlii, din cel mai ales, a fost și este la înălțimea misiunii sale.

Conducerea Școlii a fost încredințată, de la început și până acum, acelor elemente de frunte ale oștirii care au condus și conduc și Școala Superioară de Războiu, ambele școli fiind sub directiva și controlul Marelui Stat Major al Armatei.

Cu o astfel de conducere și cu un corp profesoral de o mare valoare, această școală, după absolvirea ei de către ofițerii cari au urmat-o, poate fi considerată ca un «doctorat administrativ militar»¹⁵.

În vederea admiterii atât la Școala Pregătitoare de Ofițeri cu o durată de trei ani, cât și la Școala Specială cu o durată de 1-2 ani, fiecare candidat, ofițer combatant sau de administrație trebuia să se prezinte în mod obligatoriu la concurs, având stagiile obligatorii și cel puțin opt ani în cariera de ofițer. Așadar, exista posibilitatea ca ofițerului candidat care se prezenta la concursul de admitere la Școala Superioară de Intendență, cu 4-5 ani de studii la celelalte școli militare, să-i fie echivalente cu o licență, precum și cu absolvirea celor doi ani ai Școlii Superioare de Intendență. Se poate deduce astfel rolul și importanța studiilor ofițerilor amintiți, cu posibilitatea echivalării lor în domeniul dreptului administrativ sau al științelor economice.

Dar, oricâți ani de studii ar avea Școala și oricâte cunoștințe ar da studenților săi, acestea nu ajung niciodată pentru a putea considera că posesorul diplomei de absolvire nu va mai avea nevoie de o continuă pregătire culturală, generală și profesională.

Referitor la continua pregătire a ofițerilor de intendență, cunoscutul pedagog militar int. lt.col. Voinescu Ioan spunea studenților Școlii Superioare de Intendență: „Ca o dovadă luminoasă că azi trăim mai mult ca oricând sub primatul, sub semnul celei mai solide culturi,... cum veți putea realiza Dvs. această imperioasă poruncă a vremurilor de azi?

În primul rând, se impune ca o datorie de onoare, pentru fiecare din Dvs. aflați în asemenea situație, să vă completați studiile cuprinse într'un întreg ciclu din programele școlilor Statului. Altfel, aveți să simțiți toată viața Dvs. o situație de jenă, o stare de inferioritate, care va apăsa asupra Dvs. ca o umbră în mijlocul activității generale în care veți fi încadrați.

Prestigiul unui corp conștient se făurește, dar mai ales se menține, prin prestigiul fiecărui membru în parte. Ori, acest prestigiu se dobândește numai atunci când totul să sprijină pe cultură.

Și acum problema ce vă înfățișez ia alt aspect.

Dvs. nu aveți datorii numai către Dvs. înși-vă. Aveți o datorie neînsemnat mai mare, acea către Corpul din care faceți parte. Este o lege superioară

care unește indivizii și generațiile într'o tradiție și într'o misiune și în care individul nu este ceea ce este decât în funcție de procesul spiritual la care el ia parte în grupa ce activează. De aici uriașa valoare a tradiției pentru fiecare corp constituit. Fiindcă trebuie să știți că nu aveți dreptul să știrbiți cu nimic din prestigiul Corpului la care se ostensc atâtea generații de camarazi de toate vârstele¹⁶.

Din aceeași conferință, merită reținute următoarele cuvinte:

„Țin să vă amintesc aceste lucruri ca să pășiți cu tot entuziasmul și cu cea mai adâncă și deplină convingere, cunoscând că acest corp își are tradițiile lui de glorie și de merit, pe care numai ignoranții și oamenii de rea credință i le pot nesocoti.

Acest Corp a fost reprezentat, chiar încă de la început, în tânăra noastră armată, de șefi iluștri, precum: int. general Bengescu Dabija, membru al Academiei Române, int. general Stanciovi S., int. general Ursacki C. G. și alții încă.

Toți aceștia au fost organizatori de seamă, spirite superioare, adevărate glorii ale Intendenței și ale Armatei, toți fiind fără excepție, ofițeri cu o cultură generală deosebită.

Așadar, intendenții generali citați au format numeroase generații în lumina științei lor, fie la Școala de Război, fie în practica de profil aferentă trupelor.

Numeroase lucrări rămase prin biblioteci ilustrează acest lucru mai bine ca orice¹⁷.

După cel de-al Doilea Război Mondial, odată cu dezmembrarea (desființarea) Armatei Regale a României, învățământul de logistică a cunoscut modificări, din cauza deficitului de cadre, epurărilor care au urmat după anul 1947, pe considerente politice, printre care și a cadrelor de administrație și intendență.

Partidul Comunist trecea la *democratizarea armatei române și făurirea armatei noi populare*, prin aplicarea fără discernământ a doctrinei militare sovietice și urmărind controlul nemijlocit al armatei.

Noile forme de organizare a învățământului au fost politizate și urmăreau să confere absolventului calitatea de specialist militar și activist al Partidului Comunist, „devotat partidului și poporului muncitor¹⁸.

În anul 1948, ca urmare a transformărilor survenite în rețeaua de învățământ superior militar,

prin *Decretul nr. 1803, din 29 august*, se desființează Școala Superioară de Război¹⁹ și se înființează Academia Militară, iar prin *Decretul nr. 261, din 25 septembrie 1948*, se desființează Școala Superioară de Intendență din cadrul Academiei Militare și se înființează Școala Superioară de Administrație Militară în cadrul aceleiași instituții.

Un an mai târziu, prin diversificarea învățământului, pe baza *Decretului nr. 371/14.09.1949*, se desființează Școala Superioară de Administrație Militară și se înființează Academia Spatelui Armatei, organizată pe două profiluri de bază, corespunzător celor două facultăți: *Facultatea generală a spatelui*, având ca obiectiv pregătirea ofițerilor de conducere, și *Facultatea economico-financiară* pentru pregătirea ofițerilor de intendență și finanțe.

Potrivit noii organizări, învățământul economic superior al logisticii armatei suferă ample transformări, un accent deosebit punându-se pe pregătirea politico-ideologică a cadrelor acesteia.

Materiile de curs studiate erau: „istoria mișcării muncitorești din România și a celei internaționale; probleme specifice muncii de partid din România; metodică muncii de partid în armată; elemente de strategie militară; elemente de artă operativă; asigurare de servicii; tactica serviciilor; intendență; asigurare tehnico-materială; transporturi; organizare-mobilizare; asigurare financiară; răspundere materială; filosofie; economie politică; topografie; limba rusă; educație fizică și sport”²⁰.

În *12 septembrie 1953*, prin *Decretul nr. 368*, se desființează Academia Spatelui, efectivele acesteia fiind preluate de Academia Militară. Cele două facultăți ale Academiei Spatelui capătă o nouă formă, devenind *Facultatea de spate și aprovizionare militară și Facultatea financiară militară*, ambele cu durata de școlarizare de trei ani, urmărindu-se o pregătire superioară a cadrelor de servicii (logisticienilor). Schimbarea nu este numai de denumire, ci și de fond. Se dădea un nou conținut învățământului și se dorea o specializare distinctă a ofițerilor, corespunzător compartimentelor de aprovizionare și de asigurare financiară, de la toate eşaloanele.

În anul 1956, ca urmare a creșterii gradului de înzestrare și de diversificare a unităților și a marilor unități și cu tehnică de blindate, cu tractoare și cu autovehicule, în cadrul *Facultății de spate și aprovizionare militară* se mai adaugă o specialitate:

carburanți-lubrifianți. Tot atunci, pentru creșterea competenței profesionale, la toate specialitățile s-au introdus noi discipline: matematica, chimia, tehnologia alimentelor și materialelor de intendență.

În anul 1959, prin *Decretul 214, din 13 ianuarie*, Academia Militară se contopește cu Academia Militară Tehnică (unde se învăța logistica de producție și asigurarea tehnică, adică managementul mentenanței) sub denumirea de *Academia Militară Generală*, iar *Facultatea de spate și aprovizionare militară* își schimbă denumirea în *Facultatea de arme și servicii*.

Acordându-se importanța cuvenită tuturor laturilor logisticii din armată, în anul 1964, ca urmare a amplificării și acutizării nevoilor tot mai crescânde privind transporturile militare la pace și război, se înființează, în cadrul facultății, încă o specialitate cu rang de secție: *căi ferate și transporturi*. Tot în contextul perfecționării pregătirii cadrelor de specialitate, în această perioadă iau ființă, pe lângă facultate, cursuri academice superioare de conducere servicii, de intendență și finanțe. Facultatea funcționa deci cu cinci secții (specialități) și cu un curs postacademic.

În anul 1969, ca efect al *Legii învățământului* și al *Decretului nr. 1037/01.11.1968 privind organizarea și funcționarea instituțiilor militare de învățământ*, *Academia Militară Generală* se reorganizează, devenind *Academia Militară*.

În cadrul sectorului tactic-operativ, se înființează patru facultăți, între care și *Facultatea de servicii (prin desprinderea de Facultatea de arme)*, cu specialitățile: *conducere servicii, intendență, transporturi militare și finanțe și două catedre: catedra de tactica serviciilor și transporturi militare și catedra de finanțe*, iar durata cursurilor se micșorează de la trei la doi ani.

Începând cu anul 1973, ca urmare a normelor de structură pentru instituțiile de învățământ, *Facultatea de servicii* se transformă în *Secția de servicii*, având în compunere trei specialități: *conducere servicii, intendență și finanțe* și două catedre: *catedra de tactica serviciilor și catedra de intendență și finanțe*. Specialitatea *transporturi militare* intră în compunerea *Facultății de arme întrunite și tancuri*. Se întrerup și cursurile la specialitatea *carburanți*, acestea fiind reluate, pentru câteva serii, în anul 1979. Sub această formă organizatorică învățământul superior militar de specialitate a funcționat până în anul 1989.

După evenimentele din decembrie 1989, în pas cu transformările intervenite în întreaga viață socială, inclusiv în învățământul superior, care l-a cuprins și pe cel militar, începând cu anul 1990, în Academia Militară învățământul reorganizându-se din perspectiva dezvoltării armatei după noi principii doctrinare, a perfecționării structurii sale funcționale și a înzestrării cu tehnică și materiale moderne, *Academia Militară Tehnică* se separă de *Academia Militară*, iar *Secția de servicii*, prin *Hotărârea de Guvern nr. 550, din 17 mai 1990*, art. 14, s-a transformat în *Facultatea de Logistică*.

Noua formă organizatorică, ce corespunde structurilor universitare tradiționale din țara noastră și din armată, pe lângă că îi conferă corespondent în întreg sistemul de învățământ și își asumă toate prerogativele care revin unei astfel de instituții recunoscute în țară și în lume, a însemnat și modificări de fond, presupunând, în continuare, eforturi pentru a-și căpăta pe deplin rolul și atributele de pregătire a cadrelor în toate domeniile de asigurare tehnico-materială, medicală și financiară, care decurg din scopul și din conceptul de logistică, adoptat de majoritatea armatelor țărilor dezvoltate din lume.

În această idee, din punct de vedere organizatoric, *Facultatea de Logistică* revenea la profilurile tradiționale, având prevăzute secții distincte pentru specialitățile: *conducere logistică, intențență, carburanți-lubrifianți și finanțe* și trei catedre: *tactica serviciilor, intențență și finanțe*. De asemenea, pentru perfecționarea pregătirii cadrelor de specialitate, facultatea este capabilă să asigure organizarea și funcționarea cursurilor postacademice de toate profilurile.

Începând cu 17 septembrie 1990, *Facultatea de Logistică* organizează și desfășoară doctorat în ramura știință militară, „specialitatea logistică”, și are toate drepturile de verificare și de atestare pentru acordarea titlului științific.

În 1991, potrivit *H.G. nr. 305, din 23 aprilie, Academia Militară* își schimbă denumirea în *Academia de Înalte Studii Militare*.

Peste câțiva ani, în 1995, în cadrul Academiei de Înalte Studii Militare au avut loc transformări, înființându-se *Facultatea Interarme*. Totodată, *Facultatea de Logistică* a fost desființată, devenind *Catedra Logistică* în cadrul facultății menționate.

Din 28 august 2003, prin *H.G. nr. 1027, Academia de Înalte Studii Militare* își schimbă denumirea în *Universitatea Națională de Apărare*, în cadrul căreia va funcționa *Catedra Logistică, Finanțe și Contabilitate*, integrată *Facultății Interarme*, având în structură două specializări: *Conducere Logistică și Management Economico-Financiar*.

În perioada noiembrie 2003 – septembrie 2004, în *Universitatea Națională de Apărare* au loc modificări și transformări structurale, *Facultatea Interarme* își schimbă denumirea în *Facultatea de Comandă și Stat Major*; iar cele două catedre se contopesc în *Catedra Logistică, Finanțe și Contabilitate*.

În anul 2005, *Universitatea Națională de Apărare*, prin *H.G. nr. 969, din 25 august*, va purta denumirea de *Universitatea Națională de Apărare „Carol I”*.

În anul universitar 2011-2012, *Catedra Logistică, Finanțe și Contabilitate* își modifica denumirea în *Departamentul de Logistică, Finanțe și Contabilitate*, din cadrul *Facultății de Comandă și Stat Major*²¹.

Cursurile predate astăzi în cadrul departamentului sunt: *„tactica generală; artă militară; istoria artei militare; logistică militară; istoria logisticii militare; logistica mobilizării; tactica structurilor de sprijin logistic; management logistic; managementul aprovizionării; management public; metodică proiectării și simulării acțiunilor logistice; asigurare financiară; administrație publică în domeniul securității și apărării; contabilitate; economie politică; drept public; drept administrativ; drept comercial; audit public intern; matematici economice și financiare; statistică economică; monedă și credit; control intern și guvernanta; răspundere materială; topografie militară; geografie militară; etică și morală; filosofie; limbi moderne (engleză, franceză, germană, greacă, rusă, arabă); educație fizică militară*.

Evoluția învățământului economic superior în logistica Armatei României, de la începuturi și până astăzi, a fost în acord cu măsurile de dezvoltare și de perfecționare continuă a organismelor armatei române și cu necesitatea perfecționării continue a pregătirii ofițerilor logisticieni, pentru a asigura armatei condițiile materiale necesare efectivelor acestora în obținerea victoriei pe câmpurile de luptă, pentru a trăi și pentru a se instrui.

Iată de ce, noi, astăzi, datorăm veșnică recunoștință înaintașilor noștri pentru modul în care și-au pus în valoare capacitățile lor de a folosi cu inteligență și cu iscusință resursele pe care le-au avut la dispoziție, de multe ori insuficiente; străduinței lor în pregătirea ofițerilor de logistică, capabili de a planifica și de a asigura efectivelor armatei noastre condițiile necesare traiului și luptei; pentru jertfa lor pe câmpul de onoare; pentru modul în care și-au făcut datoria față de țară și de neam.

NOTE:

1 *Ordinul de Zi 24 al Căimăcămiei Moldovei, din 27 Aprilie 1857, apărut în Hrisovul Căimăcămiei Moldovei, nr. 31 din 30 aprilie 1857, din Registrul Istoric al Academiei Militare, dosar 1, fila 7-8.*

2 Veronica Bondar, *Buletinul Arhivelor Militare Române, Studii/documente*, București, 2015, www.arhivelenationale.ro/.../lista

3 Maior de administrație Anastasie Tomița Răzășul, *Gospodăria militară la români de la Dacia Traiană la România Reîntregită*, Tipografia Viața Literară, București, 1942.

4 Arhiva Ministerului Apărării Naționale, fond SSR, dosar nr. 12, fila 2.

5 Ioan Rășcanu, ministrul de război, între anii 1919 și 1921, în guvernul condus de generalul Artur Vătoianu.

6 *Istoricul Școalei Superioare de Războiu 1889-1939*, București, 1939, p. 299.

7 *Ibidem*.

8 *Ibidem*, pp. 299-300.

9 Arhiva Ministerului Apărării Naționale, fond SSR, dosar nr. 12, fila 3.

10 *Revista Intendenței și Administrației Armatei*, nr. 1, 1925, p. 28.

11 Intd. lt.col. Gheorghiu Nicolae, Intd. cpt. Vasilescu Constantin, *Străduinți*, apărută în Volumul comemorativ, „Întreținerea Armatei Române dealungul timpurilor, apărută cu prilejul restabilirii destinului istoric al gospodăriei Oștirii Române și al aniversării a opt-zeci și cinci de ani de la introducerea intendenței în viața noastră militară și națională”, Tipografia Marelui Stat Major, București, 1942, p. 547.

12 *** *Regulamentul Școalei Superioare de Intendență din Istoricul Școalei Superioare de Războiu 1889-1939*, București, 1939, p. 362.

13 *Ibidem*, pp. 363-367.

14 În opinia noastră, *Logistica militară* este continuarea *Administrației militare*, apărută în Armata României după Unirea Principatelor Române, sub conducerea colonelului Alexandru Ioan Cuza.

15 Int.lt.col. Alexandru Havrileț, *Intendența în Franța și în România*, Editura Lumina, București, 1931, p. 127.

16 Intd.lt.col. Gheorghiu Nicolae, Intd.cpt. Vasilescu Constantin, *op.cit.*, p. 549.

17 *Ibidem*, pp. 549-550.

18 Arhiva Academiei Militare, fond Registrul Istoric, dosar nr. 1, fila 8.

19 În expunerea de motive la Decret, Emil Bodnăraș cataloga Școala Superioară de Război drept „instituție învechită și depășită de mersul evenimentelor”.

20 Arhiva Ministerului Apărării Naționale, fond 5440, dosar 1959, fila 17.

21 Pentru istoricul învățământului de logistică din perioada 1948-2012, datele au fost obținute prin documentare, din *Registrul Istoric* al Universității Naționale de Apărare „Carol I”.

BIBLIOGRAFIE

*** *Registrul Istoric al Universității Naționale de Apărare „Carol I”*.

*** *Regulamentul Școalei Superioare de Intendență din Istoricul Școalei Superioare de Războiu 1889 - 1939*, București, 1939.

Revista Intendenței și Administrației Armatei, nr. 1, 1925.

Arhiva Ministerului Apărării Naționale, fond SSR, dosar nr. 12, fila 2, 3.

Arhiva Ministerului Apărării Naționale, fond, 5440, dosar 1959.

Bondar V., *Buletinul Arhivelor Militare Române, Studii/documente*, București, 2015, www.arhivelenationale.ro/.../lista

Gheorghiu N., Vasilescu C., *Străduinți*, apărută în Volumul comemorativ, *Întreținerea Armatei Române dealungul timpurilor, apărută cu prilejul restabilirii destinului istoric al gospodăriei Oștirii Române și al aniversării a opt-zeci și cinci de ani de la introducerea intendenței în viața noastră militară și națională*, Tipografia Marelui Stat Major, București, 1942.

Int.lt.col. Havrileț Al., *Intendența în Franța și în România*, Editura Lumina, București, 1931.

Răzășul A.T., *Gospodăria militară la români de la Dacia Traiană la România Reîntregită*, Tipografia Viața Literară, București, 1942.